

Comitetul Confederal a dezbătut >> p.2 chestiuni ce vizează întreaga societate

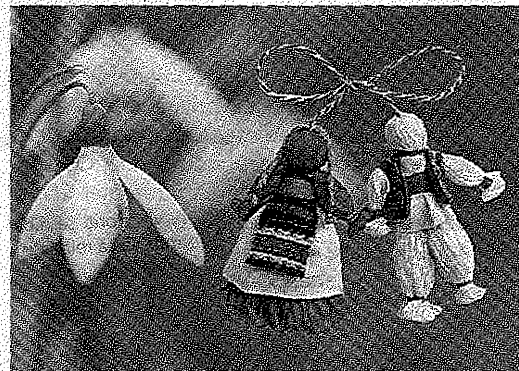
PUBLICAȚIE PERIODICĂ A CONFEDERAȚIEI NAȚIONALE A SINDICATELOR DIN MOLDOVA

Nina Cebotari, singura femeie >> p.7 macaragiu de la SA „Termoelectrica”

Mesaj de felicitare

Un Mărțișor simbolic pentru cele mai scumpe și fragile ființe

Dragile noastre colege, mame, bunici, surori, prietene! Confederația Națională a Sindicatelor din Moldova vă adresează sincere felicitări cu prilejul sosirii primăverii și a Zilei Internaționale a Femeii – 8 martie.

De-a lungul vremii, femeia a fost în centrul vieții sociale și nu numai, dincolo de rolul de mamă sau soție, femeile au obținut succese, realizări în diverse domenii, unele dintre ele ajungând nu doar celebre, ci și foarte influente. În același timp, toată lumea este conștientă de faptul că în spatele unui bărbat de succes se află o femeie puternică...

Femeia este cea care ține mereu aprins focul în cămin, păstrează cu sfințenie datinile stră-bune, sâdește speranța și noblețea în inimile celor apropiați. După Grigore Vieru, femeia este al cincilea anotimp... poetic, romantic și atotcuprinzător...

Precum sunt florile gingașe, soarele luminos, apele limpezi și izvoarele cristaline, așa să fiți dumneavoastră, să aveți parte de o primăvară plină de iubire și armonie, aducându-vă în dar un frav Mărțișor, simbol al dragostei, care, prin spiritul său de primăvară, să zăbovească cât mai mult în sufletul Mărilor Voastre.

Vă dorim să fiți înconjurate de căldură, tandrețe, înțelepciune, zâmbete de copii, bunăstare, sănătate.

Cu deosebit respect,
Igor ZUBCU, președintele CNSM

Populația întregii planete, solidară, este cu ochii pe Ucraina

” Poporul nostru a dat dovadă de sentimente frățești față de cei aflați la ananghie

Ilie LUPAN,
i.lupan@vocea.md

Trăim vremuri tulburi, zguduitoare, care păreau imposibile, acum ceva vreme. Poporul Ucrainei trece prin grele încercări, care nu pot lăsa indiferent pe nimeni.

Iar noi știm ce înseamnă aceasta, fiindcă am trecut printr-un calvar similar acum 30 de ani. Orice război seamănă moarte, distrugeri, destine frânte. Iar un

război la scară mare lasă în urma sa multe tragedii.

Ororile războiului sunt însă la fel. Deoarece nimeni nu poate cântări durerea mamelor care și-au pierdut fiii. Sau lacrimile copiilor care plâng, după ce au fost duși de părinți mai departe de pericol, de focul care le pârjolește căminul. Iar ei, copiii, nu prea înțeleg ce se întâmplă și de ce trebuie să fugă, să se salveze împreună cu mama, iar tata a rămas cu ochii în lacrimi acolo de unde au venit ei...

Sindicalștii, la fel ca și toți cetățenii

Republicii Moldova, ca și cei din țările vecine, au sărit în ajutorul celor năpăstuiți, ruși de la vatră. Le-au pus la dispoziție un acoperiș deasupra capului, masă și toate cele necesare pentru un trai decent, chiar dacă e provizoriu. Milioane de oameni cu inimă mare se roagă pentru încetarea acestui război absurd. Orice război are un început și un sfârșit. Și se va instaura pacea în regiune. Numai că nimeni nu va mai fi cum a fost până acum...

(Materiale despre refugiați și solidaritatea interumană citiți în p. 3-5)

ABONEAZĂ-TE

la „VOCEA POPORULUI”

Abonament

1 lună - 17,60 lei; 3 luni - 52,80 lei; 6 luni - 105,60 lei.

VOCEA
POPORULUI

REPUBLICA DE ABONARE
67798

» ACTIVITATEA SINDICALĂ 2

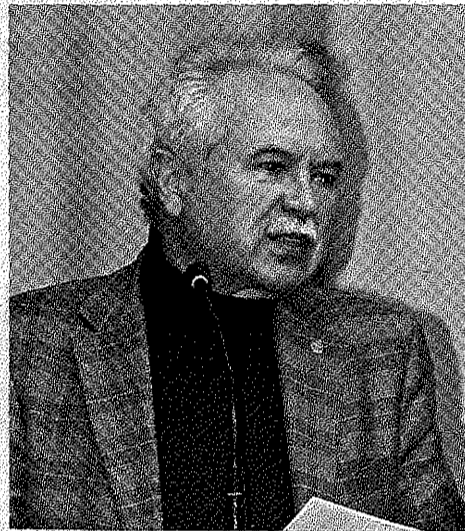
Reuniune

Comitetul Confederal al CNSM a dezbătut chestiuni ce vizează întreaga societate

Precum v-am mai informat, membrii Comitetului Confederal al CNSM s-au întrunit recent în ședință și au discutat probleme stringente. Prima chestiune, care a generat dezbateri pertinente, a fost cea cu privire la stabilirea salariului minim și propunerile de modificare a Legii nr. 1432/2000 privind modul de stabilire și reexaminare a salariului minim, aceasta vizând întreaga societate.

În Nota informativă asupra acestei probleme, Sergiu Sainciuc, vicepreședinte al CNSM, a făcut o analiză exhaustivă a situației de la noi și din Europa, și a menționat necesitatea de a fi respectată Convenția OIM nr.131 privind fixarea salariilor minime, în special în ceea ce privește țările în curs de dezvoltare, ratificată de R. Moldova în anul 1999.

În țările unde salariul minim este stabilit prin negocieri colective între partenerii sociali, nivelul salariului minim se situează în jurul cifrei de 50% din valoarea salariului mediu în aproape toate sectoarele de industrii sau servicii. În unele sectoare, cum este cel al construcțiilor din Germania, proporția poate fi semnificativ mai ridicată, mergând până la 70% sau mai mult", a relevat vicepreședintele CNSM.

El a adăugat că cele mai recente date Eurostat împart țările europene în trei grupuri. Primul grup include țări în care salariul minim lunar variază între 300-700 de euro. În al doilea grup sunt cuprinse țările unde câștigurile sunt între 700-1100 euro/lună și în al treilea grup – salariul minim este peste 1500 euro/lună.

Actualmente, în R. Moldova există 4 niveluri ale salariului minim: salariul minim pe țară (1000 de lei); cuantumul minim al salariului în sectorul real (2935 de lei); salariul minim total lunar în sectorul bugetar (3100

de lei) și salariul minim în instituțiile medico-sanitare (3840 de lei).

Sindicatul au solicitat în repetate rânduri Guvernului să modifice cadrul legal în domeniul salarizării în vederea stabilirii unui salariu minim unic pe țară, care să se aplice ca garanție minimă de salarizare atât în sectorul bugetar, cât și în sectorul real al economiei.

Un pas în depășirea acestei situații este stabilirea salariului minim în funcție de salariul mediu lunar pe economia națională, cu atât mai mult cu cât R. Moldova a ratificat Carta Europeană revizuită.

Necesitatea aprobării și implementării acestui nou mecanism de stabilire a salariului minim pe țară este argumentată, pornind de la stringenta nevoie de a soluționa mai multe probleme care persistă în RM.

În primul rând, în R. Moldova, salariul minim pe țară este cel mai mic din Europa, constituind doar 50 de euro. Pentru comparație, în țările din vecinătate, salariul minim constituie: în România – salariul minim brut este de circa 472 de euro, în Ucraina – 202 euro, iar în țările baltice situația arată astfel: Letonia – 500 de euro, Lituania – 642 de euro, Estonia – 584 de euro.

În al doilea rând, salariul minim se află sub valoarea pragului de sărăcie și a minimumului de existență.

În altă ordine de idei, atestăm o situație când pensia minimă este de două ori mai mare decât salariul minim.

Dacă nu vom majora salariul minim pe țară, riscăm să nu avem brațe de muncă în țară, amplificând-se procesele migraționale către țările unde salariile sunt mai înalte, a conchis Sergiu Sainciuc prezentând nota informativă.

Comitetul Confederal a aprobat decizia de a înainta Guvernului și Parlamentului propunerea de modificare a Legii nr.1432-XIV din 28 decembrie 2000 privind modul de stabilire și reexaminare a salariului minim în vederea implementării unui nou mecanism de stabilire a salariului minim pe țară: „Cuantumul salariului minim se stabilește în mărime de cel puțin 50% din salariul mediu lunar pe economie prognozat pentru anul în curs și se reexaminează anual de către Guvern, după consultarea prealabilă a patronatelor și sindicatelor”.

Membrii Comitetului Confederal au mai examinat chestiuni cu privire la proiectele de hotărâri ale ședinței Consiliului General al CNSM, care vizează, între altele, Congresul IV al CNSM, realizarea Strategiei CNSM pentru anii 2017-2022 și obiectivele pentru anii 2022-2027 etc.

De asemenea, în ședința Comitetului Confederal al CNSM au mai fost examinate chestiuni privind efectivul sindical al CNSM pentru anul 2021, privind situația sanatoriilor și a caselor de odihnă din subordinea CNSM, precum și alte chestiuni.

Ilie LUPAN

Bilanț

Consiliul General a făcut o retrospectivă a ultimelor două luni

Membrii Consiliului General al CNSM s-au întrunit, joi, într-o ședință în care au votat modificări și completări la Statutul CNSM, la componența nominală a Consiliului General al CNSM, chestiuni legate de Congresul IV al CNSM ș. a.

De asemenea, ei au discutat pe marginea problemelor actuale, despre acțiunile sindicatelor în scopul protejării drepturilor și intereselor social-economice și de muncă ale membrilor de sindicat în perioada de după ședința Consiliului General al CNSM din 2 decembrie 2021.

Președintele CNSM, Igor Zubcu, a prezentat un raport în acest sens. Dânsul s-a referit la susținerea membrilor de sindicat în contextul crizei pandemice și energetice, la ajutorarea refugiaților care au fugit din calea războiului, la demersurile întreprinse pe lângă autorități în vederea soluționării problemelor care nu suferă amânare.

„Ca urmare a demersurilor CNSM adresate Guvernului și Parlamentului, au fost majorate compensațiile la energia termică și la gaze naturale, au fost acordate compensații și pentru consumatorii non-casnici pentru evitarea majorării prețurilor la produse și servicii prestate de aceștia”, a subliniat Igor Zubcu.

Datorită insistenței CNSM, la finele anului trecut a fost reluată activitatea Comisiei naționale pentru consultări și negocieri colective. Până la momentul actual au avut loc două ședințe ale comisiei, fiind dis-

cutate mai multe subiecte propuse de sindicate, a mai punctat liderul sindical.

Igor Zubcu a mai abordat în alocuțiunea sa subiecte ce țin de inițiative ale sindicatelor, dialogul cu factorii de decizie naționali și cu partenerii externi, organizarea tratamentului balneosanatorial și odihna de vară a copiilor și adolescenților, dreptul muncii, securitatea și sănătatea în muncă ș. a.

Cu detalii de la ședința Consiliului General al CNSM vom reveni în numărul următor al ziarului.

Ilie LUPAN

Mesaj

Președintele CNSM i-a expediat premierului o scrisoare deschisă

Președintele Confederației Naționale a Sindicatelor din Moldova, Igor Zubcu, i-a expediat prim-ministrului Republicii Moldova, Natalia Gavrilița, o scrisoare în care a expus poziția sindicatelor într-o problemă de importanță enormă pentru angajații din țară: salariul minim garantat în sectorul real.

Stimată doamnă prim-ministru,

Prin prezenta, ne exprimăm nedumerirea și îngrijorarea față de cum sunt respectate principiile parteneriatului social la etapa actuală în Republica Moldova. Astfel, are de suferit încrederea partenerilor sociali față de Guvern și constatăm o eschivare de la îndeplinirea înțelegerilor și promisiunilor făcute în cadrul ședințelor Comisiei naționale pentru consultări și negocieri colective în partea ce ține de stabilirea unui nou cuantumul al salariului minim în sectorul real.

Astăzi, când țara noastră are de înfruntat în continuare pandemia de Covid-19, când se atestă o creștere galopantă a prețurilor, trecem printr-o criză energetică ce împovărează considerabil viața populației și, nu în ultimul rând, constatăm o mobilizare extraordinară a populației de a acorda susținere refugiaților din țara vecină, Ucraina, considerăm necesar de a atenționa că și salariații noștri cu familiile lor au nevoie de suport și de o motivație mai bună pentru a rămâne și a contribui la dezvoltarea țării noastre.

În acest context, solicităm să includeți pe ordinea de zi a ședinței Guvernului chestiunea ce vizează stabilirea, începând cu 1 martie 2022, a cuantumulului salariului minim garantat în sectorul real în mărime de 3500 de lei.

În speranța că veți da curs solicitării noastre, ne exprimăm stima și respectul nostru.

Igor ZUBCU, președintele CNSM

Pozitie

Declarația ITUC și ETUC privind Ucraina

Confederația Internațională a Sindicatelor (ITUC) și Confederația Europeană a Sindicatelor (ETUC) condamnă invadarea Ucrainei de către Rusia și cer ca toate forțele ruse să părăsească Ucraina imediat.

ITUC CSI IGB

Atacul asupra Ucrainei este o încălcare flagrantă a dreptului internațional și a integrității teritoriale a Ucrainei ca stat suveran și democratic.

Secretarul general al ITUC, Sharan Burrow, a declarat: Plângem pentru cei care și-au pierdut viața și ne exprimăm cele mai profunde condoleanțe și solidaritate celor care au pierdut pe cei dragi sau au fost răniți.

„Impunerea sancțiunilor de către guvernele care susțin democrația și statul de drept este atât inevitabilă, cât și justificată, și ar trebui să se concentreze în special pe anturajul președintelui Putin, care conduce Rusia pe această cale distructivă și amenință pacea în Europa și în lume.

Solicităm liderilor lumii să ia măsuri urgente și definitive pentru a iniția dialogul și a găsi o soluție pașnică la această criză, în conformitate cu Carta Națiunilor Unite”.

Dialog, pace, democrație

Luca Visentini, secretarul general al ETUC și al Consiliului Regional Pan-European al ITUC, a declarat: Condămnăm ferm războiul, care lovește mai întâi oamenii și muncitorii, și pledăm pentru restabilirea imediată a dialogului, a păcii și a democrației.

„Europa trebuie să fie fermă împotriva agresiunii lui Putin și să pună presiune maximă asupra regimului său și, în special, asupra anturajului, pentru a aduce pacea și dialogul.

Nu putem permite ca politica să fie modelată de violență și ne așteptăm ca liderii lumii și ai UE să pro-

tejeze integritatea Ucrainei, precum și securitatea tuturor celorlalte țări din regiune.

„Cu peste 100.000 de persoane deja strămutate, Europa trebuie să se pregătească să primească refugiați și recunoaștem angajamentele deja făcute de mai multe state membre ale UE”.

Solidaritate

Au avut loc demonstrații în orașe din întreaga Europă, pentru a arăta solidaritatea cu poporul ucrainean, inclusiv un miting la Bruxelles organizat de ETUC.

Zeci de oameni au fost deja uciși în Ucraina, inclusiv civili. În Rusia, peste 1.700 de persoane care protestau împotriva războiului au fost reținute, iar economia deja fragilă a început să slăbească și mai mult imediat după ce Putin a lansat invazia.

ITUC și ETUC fac apel la membrii lor să extindă solidaritatea practică cu lucrătorii și poporul din Ucraina printr-un fond de solidaritate pentru afiliații ucraineni ai ITUC, precum și făcând apel la guvernele din afara Ucrainei să ofere un refugiu sigur pentru refugiații care fug din calea războiului.

Muncitorii – atât în Ucraina, unde amenințarea este existențială, cât și în Rusia și Europa, unde standardele de viață și locurile de muncă vor fi afectate – nu trebuie să suporte greul războiului. Îndemnăm guvernele să se asigure că cei cu cele mai multe resurse suportă cea mai mare povară a sancțiunilor, se mai arată în declarația comună a ITUC și ETUC.

Sprijin

Sindicatul acordă spații de cazare refugiaților din Ucraina

Astăzi, 25 februarie, în legătură cu situația din Ucraina, Comitetul Confederal al Confederației Naționale a Sindicatelor din Moldova (CNSM) a adoptat o hotărâre cu privire la susținerea cetățenilor ucraineni refugiați din cauza războiului din Ucraina.

În conformitate cu hotărârea respectivă, se acordă spațiu de cazare refugiaților din Ucraina în Sanatoriul „Nufărul Alb” din orașul Cahul, în Stațiunea balneară „Bucuria-Sind” din Vadul lui Vodă, în Stațiunea balneoclimaterică „Codru” din s. Hârjauca, raionul Călărași.

Administratorii entităților menționate sunt împuterniciți să pună la dispoziția structurilor teritoriale de asistență socială câte o sută de locuri de cazare, cu titlu gratuit, pentru plasarea temporară a refugiaților din Ucraina.

Conform pct. 19 din Dispoziția Comisiei Situații Excepționale a Republicii Moldova nr. 1 din 24.02.2022, autoritățile publice locale, instituțiile publice, companiile cu capital de stat și organizațiile sindicale vor pune la dispoziția structurilor teritoriale de asistență socială obiective de cazare din subordine pentru crearea Centrelor de plasament temporar pentru refugiați.

Menționăm că tot vineri, CNSM a publicat Declarația privind situația din Ucraina în care se arată că sindicatele din Republica Moldova sunt profund îngrijorate în legătură cu situația din Ucraina. Confederația și-a exprimat susținerea pentru poporul ucrainean și confrății sindicaliști. Textul declarației respective a fost inserat în numărul trecut al publicației „Vocea poporului”.

Ajutoare

Federația Sindicală „Sănătatea” este cu inima alături de refugiați

Federația Sindicală „Sănătatea” din Moldova sprijină refugiații ucraineni: oferă o primă donație de 200.000 de lei din sursele fondului republican de solidaritate „Ajutor reciproc și solidaritate”.

În semn de solidaritate față de ucrainenii care au fugit din calea războiului și au venit în Republica Moldova, Federația Sindicală „Sănătatea” a decis să doneze 150.000 de lei în conturile Sanatoriului „Nufărul Alb” din Cahul și al Stațiunii balneare „Bucuria-Sind” din Vadul lui Vodă. Aceste instituții și-au deschis ușile pentru a acorda spațiu de cazare și hrană refugiaților din Ucraina.

Primele donații au fost transferate direct în conturile instituțiilor sus-menționate, însă următoarele donații planificate ar putea fi revizuite, în funcție de necesitățile care vor surveni.

Totodată, Federația a decis să vină cu un ajutor Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”, care a găzduit în Căminul nr. 16 (Chișinău, str. Mihail Sadoveanu, 26/3) peste 100 de refugiați. În acest sens, Federația „Sănătatea” a procurat produse de igienă personală de primă necesitate, seturi de albituri, plăpumi și perne, în valoare totală de 50.000 de lei.

Facilități

Ucrainenii se pot angaja liber în Republica Moldova

De la 1 martie sunt aplicate noi decizii ale Comisiei Situații Excepționale (CSE). Astfel, refugiații din Ucraina pot să se adreseze la orice agent economic pentru angajare, iar raportul de muncă poate fi anunțat în termen de cinci zile.

„Refugiații pot merge direct la agentul economic să semneze un contract individual de muncă. În termen de cinci zile, însă, agen-

mul economic trebuie să notifice Biroul de migrație și azil că are un astfel de angajat”, a declarat ministrul Economiei, Sergiu Gaibu, într-o conferință de presă. El a mai subliniat că, în prezent, există mai multe solicitări de angajare din partea refugiaților ucraineni.

De asemenea, ucrainenii pot să deschidă mai simplu conturi în băncile din Republica Moldova și să obțină carduri bancare. Iar

agenții economici care au făcut donații în sprijinul refugiaților vor beneficia de scutiri fiscale.

Măsurile respective se aplică pe perioada situației excepționale în Republica Moldova.

De la începutul războiului, au fost înregistrate circa 90 de mii de intrări din Ucraina. În prezent, aproape 42 de mii de cetățeni ucraineni, fugiți din calea războiului, se află pe teritoriul țării noastre.

Sprijin frătesc

FSEȘ a lansat un apel de susținere a confrăților din Ucraina

Stimați colegi,

Federația Sindicală a Educației și Științei vine cu un apel către organizațiile sindicale de nivelul I și II de a susține inițiativa acumulării unor resurse și mijloace, inclusiv financiare, destinate furnizării asistenței umanitare cetățenilor Ucrainei afectați de război.

Biroul Executiv al FSEȘ a decis să aloce, din Fondul Solidarității, suma de 50 de mii de lei, care va fi transferată într-un cont special al FSEȘ, destinat susținerii refugiaților.

În această acțiune de solidarizare, mizăm pe inițiativa liderilor noștri sindicali, care, din 24 februarie, de când a început agresiunea militară a Federației Ruse contra Ucrainei, ne contactează zilnic cu propunerea de a oferi ajutor cetățenilor ucraineni care au nevoie de cazare, alimente, transport, medicamente, de alt tip de sprijin. Din prima zi, am susținut inițiativa de a oferi spații de cazare în instituțiile specializate aflate în gestiunea CNSM, inițiativă susținută de conducerea Confederației.

Urmează să organizăm o campanie de susținere, inclusiv financiară, a cetățenilor

(familiilor) care sunt amplasate în aceste centre sindicale sau în alte centre oferite de către autoritățile Republicii Moldova. În acest sens, o parte din mijloacele acumulate vor fi cheltuite pentru asigurarea alimentării persoanelor cazate în instituțiile aflate în gestiunea CNSM și/sau în căminele unor

instituții educaționale, dar și în alte scopuri caritabile.

Vom informa membrii de sindicat despre rezultatele acestei campanii umanitare, inclusiv despre mijloacele acumulate de către colegii noștri din toată țara. Până în prezent, în acest scop organizațiile membre ale FSEȘ

au acumulat mijloace financiare în valoare de 100 de mii de lei.

Venim cu un apel de solidarizare cu poporul vecin, îndemnăm colegii să fim alături de refugiații de război pe care i-a găzduit Republica Moldova.

Președinții de sindicate din instituții, care doresc să se alăture acestei inițiative, colectând fonduri, o pot face adresându-se consiliilor raionale/municipale ale FSEȘ, comitetelor sindicale ale universităților, colegiilor. Sumele colectate în acest scop vor fi transferate, prin intermediul contabilităților consiliilor raionale, în contul FSEȘ, cu mențiunea „pentru refugiații din Ucraina”.

Suplimentar, vă informez că am avut astăzi o discuție telefonică cu colegul și prietenul meu Gheorghiu Truhanov, președintele Sindicatului Lucrătorilor din Educație și Știință din Ucraina, căruia i-am exprimat sprijinul nostru și solidaritatea sindicală, în aceste zile grele pentru poporul ucrainean. Dl. Truhanov ne-a mulțumit pentru sprijinul moral, a apreciat inițiativa noastră de a realiza această campanie de solidarizare.

26 februarie 2022

Ghenadie DONOS, președintele FSEȘ

Mesaj din zona de război

Sindicaliștii din Ucraina cheamă la solidaritate toate organizațiile sindicale din lume

Pe 24 februarie, la ora 5 a.m. (ora Kievului), Rusia a atacat cu lașitate și a început invazia în Ucraina.

Principalele orașe ucrainene, Odesa, Mariupol, Harkov, Cernigov și regiunile Donețk și Lugansk, sunt atacate. Au fost atacate și aeroporturile din apropierea Kievului. Armata și poporul ucrainean își apără pământul.

Astăzi trebuie să luptăm pentru libertatea, democrația și pacea noastră.

Confederația Sindicatelor Libere din Ucraina (KVPU) cheamă la solidaritate toate organizațiile sindicale din lume, frații și surorile din sindicatele din diferite țări.

KVPU face apel să continue și să întărească presiunea diplomatică și economică internațională asupra Federației Ruse și să ia toate măsurile posibile pentru a opri războiul și a-și retrage forțele de pe teritoriul Ucrainei. Un pachet eficient de sancțiuni trebuie impus imediat împotriva Federației Ruse. Facem apel pentru a oferi toată asistența posibilă Ucrainei.

Trebuie să ne unim pentru a opri războiul și a asigura pacea în Ucraina, în Europa și în întreaga lume.

După cum am informat anterior, președintele rus V. Putin, prin decretul său din 21 februarie, a recunoscut autoproclamatele Republici Lugansk și Donețk drept state suverane și independente. În plus, la 21 februarie, Rusia a început aducerea oficială a trupelor rusești pe teritoriul ocupat al regiunilor Lugansk și Donețk din Ucraina.

Astfel, potrivit dreptului internațional umanitar, Rusia a recunoscut că este parte la un conflict armat internațional.

Vrem să subliniem din nou că Ucraina a respectat regimul de încetare a focului și a respectat acordurile, nu a întreprins acțiuni militare sau ilegale în teritoriile

ocupate. Rusia a început agresiunea în 2014. Facem apel să nu dăm crezare propagandei ruse.

”Trebuie să ne unim pentru a opri războiul și a asigura pacea în Ucraina

Nu numai independența Ucrainei, ci și securitatea întregii Europe și viitorul lumii depind de răspunsul și solidaritatea noastră comună.

În unitate este puterea noastră!
Mykhailo VOLYNETS,
președintele Confederației Sindicatelor Libere din Ucraina

Atitudine

Ucraina: dialogul și diplomația sunt singura cale de urmat

În timp ce tensiunile în jurul Ucrainei se mențin, organizațiile afiliate la IndustriALL Global Union și IndustriALL European Trade Union fac apel la detensionarea conflictului și soluționarea pașnică a acestuia. Tensiunile actuale afectează înainte de toate oamenii de rând, perturbându-le viața de zi cu zi și crescând incertitudinea cu privire la viitorul lor, destabilizează întreaga regiune, agravând dificultățile economice și sociale.

IndustriALL Global Union și IndustriALL European Trade Union îndeamnă factorii de decizie din Ucraina, Federația Rusă, SUA, UE și organismele internaționale să își dubleze eforturile în vederea concentrării atenției pe dialog și pe posibilele soluții politice, pentru a asigura un rezultat pașnic stabil pentru Ucraina și a garanta securitatea Europei și a țărilor vecine cu Ucraina.

Diplomația ar trebui să prevaleze, pentru a rezolva criza. O confruntare militară va avea consecințe umanitare incommensurabile și nu va face decât să ne îndepărteze și mai mult de o soluție durabilă și pe termen lung.

Ne exprimăm solidaritatea cu toate sindicatele din regiune, care au fost de prea multă vreme ostatice ale conflictelor geopolitice. De asemenea, facem apel la solidaritate sindicală transfrontalieră. Numai pacea și securitatea pot crea condiții pentru o redresare economică durabilă, asigurând în același timp un nivel eficient de justiție socială și protecție socială pentru lucrători și familiile acestora.

Geneva și Bruxelles, 24 februarie 2022

Michael VASSILIADIS,
președinte al IndustriALL
European Trade Union
Luc TRIANGLE,
secretar general al IndustriALL
European Trade Union

Jörg HOFMANN,
președinte al IndustriALL
Global Trade Union
Atle HØIE,
secretar general al IndustriALL
Global Trade Union

Ajutor

Refugiații din Ucraina au găsit căldură și compasiune la sanatoriile sindicatelor

Au găsit refugiu în Republica Moldova, dar nu și-au recăpătat liniștea. Mii de refugiați ucraineni care au ajuns în ultima săptămână în Republica Moldova, fugind de războiul din patria lor, au fost primiți cu multă căldură de către conaționali noștri. Aceștia și-au deschis ușile caselor și i-au primit ca pe niște frați aflați în suferință. Fugind din calea urgiei războiului, fiecare refugiat are propria dramă a vieții.

Au fost zguduitoare momentele de despărțire dintre tați și copii, ultimii rămânând după bariera de la punctele vamale, pentru a-și apăra țara și a-și putea chema cât mai curând copiii acasă, în Ucraina.

În această perioadă extrem de grea pentru vecinii ucraineni, Confederația Națională a Sindicatelor din Moldova primește refugiați în sanatoriile pe care le deține: „Nufărul Alb” din orașul Cahul, „Bucuria-Sind” din Vadul lui Vodă și „Codru” din satul Hîrjauca, raionul Călărași. Membrii Comitetului Confederal al CNSM au luat această decizie fără a sta mult pe gânduri. Fiecare are în Ucraina un coleg, prieten, rudă, sindicalisti cu care au luptat cot la cot pentru a proteja drepturile salariaților.

Administratorii celor trei instituții balneosanatoriale au fost împuterniciți să pună la dispoziția structurilor teritoriale de asistență socială cel puțin o sută de locuri de cazare, cu titlu gratuit, pentru plasarea temporară a refugiaților din Ucraina.

„Este un gest frățesc de a-i ajuta pe cei aflați în suferință, nevoiți să-și părăsească domiciliul pentru a le proteja viața copiilor. Le vom acorda tot sprijinul posibil acestor oameni năpăstuiți de soartă, în speranța că în curând se va termina acest

calvar și se va reinstaura pacea în această zonă greu încercată”, a menționat Igor Zubcu, președintele CNSM.

Fragmente sfâșietoare din viața refugiaților

„Eram informați despre amenințările Rusiei, dar speram că vor trece fără război. Dar la ora 5 dimineața, s-au început împușcături, bombardamente. S-a declanșat infernul. Am strâns în grabă lucrurile și am plecat. Nu știam ce vom face mai departe, cât mai avem de trăit...”

„Am venit până la vama Palanca cu toată familia, dar soțul nu a putut să treacă, iar eu nu pot conduce mașina. Am trecut pe jos cu doi copii mici în brațe, neștiind ce ne așteaptă sau dacă copiii își vor mai vedea vreodată tatăl...”

„În Moldova am ajuns doar eu cu copiii

și mama. Tata, frații și soțul meu au rămas să lupte. Niciodată nu m-am gândit că copiii mei vor cunoaște ce înseamnă războiul. Suntem speriate, ne rugăm pentru viață și pace...”

„Familia mea a reușit să se refugieze, dar sora mea nu a putut pleca, fiindcă are un copil cu leucemie internat în spital. Suntem devastați de durere. Moldovenilor le dorim sănătate și pace. Ne ajută așa de mult, nici nu puteam spera...”

Sunt doar câteva istorisiri ale ucrainenilor care au găsit refugiu în Republica Moldova și care au fost primiți cu multă căldură și compasiune la sanatoriile noastre.

Ajutor din suflet

Am stat de vorbă și cu reprezentanți ai celor trei instituții balneosanatoriale ale CNSM. Aceștia ne-au informat că sunt

pregătiți să cazeze fiecare în jur de 100 de refugiați.

Stațiunea balneară „Bucuria-Sind” a găzduit însă peste 200 de refugiați. Nu este un număr exact, fiindcă unii rămân pe o zi-două până își organizează transportul în Vest și doar jumătate dintre ei sunt hotărâți să aștepte terminarea războiului și să se întoarcă la casele lor. Dacă acestea nu vor fi distruse de obuzele armatei ruse.

„Am reușit să le oferim cazare și hrană. Medicii de la sanatoriu le acordă asistența medicală necesară. Avem un flux mare de refugiați, ne străduim să facem față. Am redirectionat toate resursele noastre spre procurarea produselor necesare”, a menționat Veronica Negruță, vicedirector al stațiunii de la Vadul lui Vodă.

Susținuți de toată lumea

Circa 100 de refugiați sunt la sanatoriul „Nufărul Alb” din Cahul. Aici s-au mobilizat oamenii de rând, agenții economici și fiecare ajută cum poate. Refugiații sunt cazați în camere spațioase, dispun de toate condițiile necesare și sunt hrăniți de trei ori pe zi gratis prin intermediul unui serviciu de catering.

Și la sanatoriul „Codru” sunt pregătite locuri pentru cei care au fugit din calea războiului. Până în prezent, aici au ajuns câteva zeci de persoane. De obicei, sunt oameni care doresc să se întoarcă cât mai curând în Ucraina.

Pentru a evita haosul, la cele trei instituții balneosanatoriale ale CNSM, refugiații nu vin de sine stătător, ci prin intermediul Biroului de migrație și Azil, în funcție de necesitățile fiecăruia.

Ucrainenii refugiați sunt copleșiți de emoții și le sunt recunoscători moldovenilor, care le-au întins o mână de ajutor în vremuri de grea cumpănă.

Natalia HADĂRCĂ

Economistul

Indemnizație sau pensie în cazul decesului unuia dintre soți

Are dreptul soția să beneficieze de pensia soțului decedat? Care sunt condițiile de acordare în acest caz?

Valentina Rojco, Chișinău

Ana MOLDOVANU, consultant superior în Departamentul protecție social-economică al CNSM

Conform Legii cu privire la acordarea indemnizației în cazul decesului unuia dintre soți, nr. 156/2019, în cazul decesului soțului care a beneficiat de pensie pentru limită de vârstă mai puțin de cinci ani după stabilirea dreptului la pensie, conform Legii nr. 156/1998 privind sistemul public de pensii, soțului supraviețuitor i se acordă indemnizație lunară.

Cuantumul indemnizației se stabilește în mărimea pensiei pentru limită de vârstă în plată la data decesului beneficiarului de pensie, dar nu poate depăși suma a cinci salarii medii lunare prognozate pe economie pentru anul în care a avut loc decesul persoanei. *Cuantumul salariului mediu lunar pe economie pentru anul 2022, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 458/2021, constituie 9900 de lei.*

Indemnizația se acordă lunar, pentru o perioadă calculată conform formulei:

$$T = 5 \cdot p,$$

unde:

T – este perioada pentru care soțul supraviețuitor va beneficia de indemnizație;

p – perioada în care soțul decedat a beneficiat de pensie pentru limită de vârstă.

Astfel, dacă asiguratul a decedat mai devreme de cinci ani de la data realizării dreptului la pensie, pensia pe care o primea va fi achitată (soțului/soției) pe un termen care, în cumul cu perioada care s-a scurs de la data pensionării, constituie cinci ani. *De exemplu, dacă asiguratul a decedat la doi ani de la data pensionării, soțul/soția vor ridica pensia acestuia încă trei ani.*

Alte condiții de acordare a indemnizației sunt:

- Indemnizația se acordă dacă, la data decesului beneficiarului de pensie, soțul supraviețuitor a avut cel puțin 15 ani de căsătorie cu persoana decedată.

- Indemnizația se acordă în cazul deceselor survenite după data de 1 ianuarie 2020.

- Indemnizația poate fi solicitată de către soțul supraviețuitor timp de trei ani de la data decesului soțului.

- Indemnizația se acordă indiferent dacă soțul supraviețuitor este sau nu beneficiar de pensii în sistemul public de pensii, cu

condiția că pensia aflată în plată a soțului supraviețuitor sau venitul lunar asigurat realizat de către acesta în luna decesului soțului nu depășește de 1,5 ori minimumul de existență pentru pensionari, conform datelor Biroului Național de Statistică disponibile la momentul solicitării indemnizației. *De exemplu: minimumul de existență pentru pensionari în primul semestru din 2021 a constituit 1796,5 lei. Astfel, pensia aflată în plată sau venitul lunar asigurat realizat de către acesta nu poate depăși 2694,75 lei (1796,5 x 1,5).*

Condiția respectivă a intrat în vigoare la 14 martie 2020 și nu a fost coordonată cu sindicatele!

Cererea pentru stabilirea indemnizației se depune personal de către soțul supraviețuitor la organul teritorial de asigurări sociale de la domiciliul acestuia, cu prezentarea actelor ce confirmă dreptul la indemnizație.

Indemnizația se stabilește din luna depunerii cererii. În cazul depunerii cererii în luna în care a survenit decesul soțului, indemnizația se stabilește din luna următoare. Plata indemnizației se efectuează lunar, pentru luna în curs, de către prestatorul de servicii de plată, desemnat de beneficiarul de indemnizație, din bugetul asigurărilor sociale de stat.

În cazul în care soțul supraviețuitor optează pentru stabilirea indemnizației prevăzute de Legea nr. 156/2019, în perioada de plată a acesteia nu are dreptul la stabilirea și plata pensiei de urmaș în condițiile Legii nr. 156/1998 privind sistemul public de pensii!

Conform informației Casei Naționale de Asigurări Sociale, indemnizația respectivă nu se recalculează și nici nu se indexează.

În cazul decesului beneficiarului de indemnizație, suma neîncasată nu poate fi achitată altei persoane. Conform Legii nr. 156/1998, pensia de urmaș se acordă dacă persoana decedată beneficia de

pensie pentru limită de vârstă sau de pensie de dizabilitate ori îndeplinea condițiile pentru obținerea unei pensii de dizabilitate.

Pensia de urmaș se acordă indiferent de durata stagiului de cotizare în cazul în care decesul întreținătorului a survenit în urma unui accident de muncă sau a unei boli profesionale.

Pensia de urmaș se stabilește în cazul în care întreținătorul, decedat în urma unei boli generale, a realizat un stagiul de cotizare care i-ar fi acordat dreptul la stabilirea pensiei de dizabilitate.

Se stabilește pensie de urmaș:

a) copiilor până la vârsta de 18 ani sau, dacă își continuă studiile în instituții de învățământ de zi (secundar, mediu de specialitate și superior), până la terminarea acestora, fără a depăși vârsta de 23 de ani;

b) soțului supraviețuitor dacă, la momentul decesului întreținătorului sau pe parcursul a cinci ani după deces, a împlinit vârsta de pensionare prevăzută de lege sau a fost încadrat în grad sever sau accentuat de dizabilitate, a avut cel puțin 15 ani de căsătorie cu persoana decedată și nu s-a recăsătorit;

c) soțului supraviețuitor sau tutorelui (curatorului) care are în îngrijire copii sub vârsta de trei ani ai întreținătorului decedat, pe perioadele de neîncadrare în muncă sau de aflare în concediu pentru îngrijirea copilului până la vârsta de trei ani.

Pensia de urmaș, în cazul în care întreținătorul era beneficiar de pensie pentru limită de vârstă sau de pensie de dizabilitate severă, se stabilește în procente din pensia pentru limită de vârstă sau din pensia de dizabilitate severă aflată în plată sau actualizată, după caz, iar în cazul în care întreținătorul nu era beneficiar de pensie sau era beneficiar de pensie de dizabilitate accentuată sau medie, se stabilește procentual din pensia potențială calculată pentru dizabilitate severă. Cuantumul pensiei de urmaș se calculează în mărime de 50% pentru fiecare urmaș (pentru copii – 75%).

Cetățeanul și legea

Rubrica „Cetățeanul și legea” vine în ajutorul cititorului nostru care caută răspunsuri la întrebări de ordin juridic. Continuăm această tradiție pentru ca cititorii care sunt și salariați la diverse întreprinderi să nu se simtă vulnerabili din punct de vedere juridic în fața celor care încearcă să-i manipuleze. La întrebările primite la redacție va răspunde Ion PREGUZA, expert în Departamentul juridic al Confederației Naționale a Sindicatelor din Moldova, în fiecare luni și joi de la 14:00 până la 16:00. Ne puteți contacta și la linia fierbinte 0-800-800-20.

Concediul anual de odihnă: un drept ce nu poate fi obiectul vreunei cesiuni

Din anumite motive, inclusiv din cauza pandemiei, nu am folosit concediul anual de odihnă pentru anii 2019, 2020 și 2021. Doresc să aflu dacă am dreptul în anul curent la acordarea concediilor nefolosite, împreună cu concediul anual ordinar pentru anul 2022? Sau concediile nefolosite la timp urmează să fie compensate în bani doar la încetarea relațiilor de muncă?

Boris Babin, Florești

Dreptul la concediu de odihnă anual plătit este garantat pentru toți salariații. Ca urmare a faptului că dreptul la concediu de odihnă anual plătit constituie o garanție, elementele esențiale ale acestuia sunt reglementate imperativ. În acest sens, asemenea caracter imperativ are dispoziția art. 112, alin. (2) din Codul muncii (CM), care dispune că „Dreptul la concediu de odihnă anual nu poate fi obiectul vreunei cesiuni, renunțări sau limitări. Orice înțelegere prin care se renunță, total sau parțial, la acest drept este nulă”.

Art. 118 alin. (3) din CM stipulează cazurile și condițiile în care concediul de odihnă anual poate fi amânat pentru anul de muncă următor. În asemenea cazuri, (în care concediul se amână pentru anul următor), în anul de muncă curent, salariatului i se vor acorda cel puțin 14 zile calendaristice din contul concediului anual, partea rămasă fiindu-i acordată până la sfârșitul anului următor.

Alin. (4) al aceluiași articol din CM interzice neacordarea concediului anual timp de doi ani consecutivi, precum și neacordarea anuală a concediului salariaților în vârstă de până la 18 ani și salariaților care au dreptul la concediu suplimentar în legătură cu munca în condiții vătămătoare.

”Legislația nu admite înlocuirea concediului anual nefolosit printr-o compensație în bani

În perioada valabilității contractului individual de muncă, potrivit art. 119, alin. (3) din CM, concediile nefolosite pot fi alipite la concediul de odihnă anual sau pot fi folosite aparte (în întregime sau fracționat, conform art.115, alin.(5)) de către salariat în perioadele stabilite prin acordul scris al părților. În această ordine de idei, alin. (5) al art. 115 din CM dispune că concediul de odihnă anual poate fi acordat integral sau, în baza unei cereri scrise a salariatului, poate fi divizat în părți, una dintre care va avea o durată de cel puțin 14 zile calendaristice.

Cu referire la compensarea concediilor de odihnă anuale nefolosite, menționăm că legislația nu admite înlocuirea concediului anual nefolosit printr-o compensație în bani, cu excepția cazurilor de încetare a contractului individual de muncă al salariatului care nu și-a folosit concediul.

În acest sens, art. 119, alin. (1) din CM stipulează că, în caz de suspendare (art.76 lit. e) și m), art.77 lit. d) și e) și art.78 alin.(1) lit. a) și d)) sau încetare a contractului individual de muncă, salariatul are dreptul la compensarea tuturor concediilor de odihnă anuale nefolosite.

Prim urmare, în temeiul reglementărilor menționate mai sus, constatăm următoarele: în caz de amânare a concediului anual pentru anul de muncă următor, în anul de muncă curent, salariatului oricum trebuie să i se acorde cel puțin 14 zile calendaristice din contul acestui concediu anual, partea rămasă fiindu-i acordată obligatoriu până la sfârșitul anului următor; concediile nefolosite la timp de către salariat pot fi alipite la următorul lui concediu anual ordinar (ce urmează a fi acordat în baza programării concediilor anuale aprobate conform art. 116 din CM); pe de altă parte, concediile anuale nefolosite la timp pot fi realizate aparte de către salariat în perioada sau perioadele stabilite prin acordul scris al părților; compensarea în bani a concediilor nefolosite se admite doar la încetarea contractului individual de muncă în temeiurile specificate de art. 81 din CM sau în caz de suspendare a contractului individual de muncă în temeiurile prevăzute de legislație.

Zâna înălțimilor

Nina Cebotari, singura femeie macaragiu de la SA „Termoelectrica”

O meserie cu standarde înalte, responsabilități uriașe și care ar putea băga spaimă și în cei mai curajoși bărbați. De aproape 30 de ani, cabina macaralei i-a devenit a doua casă, iar odată urcată în „biroul” său, nu coboară până nu termină ce are de făcut. Vorbim despre Nina Cebotari, membră de sindicat din cadrul Societății pe Acțiuni „Termoelectrica”, singura femeie macaragiu de la întreprindere.

Este femeia care a ales din întâmplare să spargă stereotipurile și să se facă remarcată în domenii care sunt practicate preponderent de bărbați.

În copilărie, ca orice fată, se vedea medic, profesoară, frizeră sau bucătăreasă. Când a crescut, a ales să se facă bucătăreasă, muncind o perioadă într-o cantină din Chișinău. De la bucătăreasă până la macaragiu nu au fost decât câțiva pași. „Am ajuns macaragiu din întâmplare. După ce am lucrat bucătăreasă, mi s-a propus să aleg și alte meserii, care erau libere la întreprinderea unde lucram. Pe atunci era un loc liber de macaragiu. Mi-am spus: de ce să nu încerc?”, își amintește femeia.

Acum, din cele trei echipe de macaragii de la „Termoelectrica”, ea este singura femeie. „Știi, este interesant și nu regret pentru nici o clipă că am ales această meserie, chiar dacă este destul de periculoasă.

Trebuie să porți răspundere nu doar pentru obiectul pe care îl ridici, dar și pentru oameni. Macaraua este aceeași mașină pe care o conduci și trebuie să o simți”, ne spune Nina Cebotari.

Nu are frică de înălțime

Nu-i este frică de înălțime și spune că acesta ar fi principalul impediment pentru o astfel de meserie. „Atunci când am decis să fiu macaragiu, primul lucru pe care l-am făcut a fost să mă urc în macara să văd dacă nu am frică de înălțime. Dacă nu ai frică, este deja un plus, că restul le înveți. Până

a mă urca în ea să execut lucrări, am urmat șase luni de cursuri”, își amintește Nina Cebotari.

Profesia de macaragiu cere multă responsabilitate și putere de concentrație, ne spune angajata. „Sunt greutăți mari pe care, până le ridici, transpiri în spate, de parcă le duci tu. Într-adevăr, ai emoții. Ridicăm greutăți de până la 40 de tone. Trebuie multă răbdare și dăruire. La toate se adaugă și buna dispoziție. Să ai zâmbet pe față și speranța că pentru orice problemă întâlnită se găsește și răspuns. Sunt colegi care chiar m-au întrebat: „doamna Nina, dar dumneavoastră aveți probleme? Mereu sunteți bi-

nedispusă și cu zâmbetul pe buze”. Zic: „ca orice om, am și eu probleme, doar că ele rămân după poartă. Am intrat la serviciu, am zâmbit. Colegii nu trebuie să știe ce este în sufletul meu”, a povestit angajata.

Protejată de colegi

Și, cum face parte dintr-un colectiv de bărbați, doamna Nina ne spune că se simte nu doar mândră că muncește aici, dar e și protejată. „Uneori sunt chiar alintată. Dacă apare vreo comandă, îmi zic că se duc ei, chiar dacă este rândul meu. Ne împăcăm foarte bine. Suntem prietenoși. Chiar dacă uneori ei mai sunt fără dispoziție, le mai zic o glumă, le mai povestesc ceva hazliu și le trece totul”, ne-a mărturisit Nina Cebotari.

În tot ceea ce face, o susține nu doar familia, dar și cei care o cunosc. „Acasă și toți cei care mă cunosc sunt obișnuiți cu munca mea. De fire sunt mai bărbătoasă, mă implic în munci pe care trebuie să le facă un bărbat. Uit atunci că sunt femeie. Lucrul este lucru și trebuie să-l îndeplinești. Da, fiind femeie, poate ar fi trebuit să mă uit la alte lucruri, dar mie îmi place fierul. Orice profesie poate fi pentru femeie dacă îți place”, ne spune zâbind Nina Cebotari.

„Practic această meserie de aproape 30 de ani și, dacă ar fi să o iau de la început, tot macaragiu m-aș face”, ni s-a destăinuit femeia despre profesia pe care o iubește atât de mult.

Galina MUNTEANU

Decizie

Pensiile vor fi indexate la 1 aprilie 2022

Pensiile pentru cetățenii R. Moldova vor fi indexate la 1 aprilie, așa cum prevede noua Lege a pensiilor. Precizarea a făcut-o Dan Perciun, președintele Comisiei parlamentare protecție socială, sănătate și familie, deputat al Partidului Acțiune și Solidaritate. Solicitat de Zdg, el a comunicat că pensiile vor fi indexate totuși la 1 aprilie a. c. în sumă fixă și nu la 1 martie, așa cum au declarat anterior unii deputați PAS că ar urma să se întâmple.

Potrivit lui Perciun, pensiile nu vor fi indexate înainte de 1 aprilie din cauza „constrângerilor bugetare și situației incerte care este în regiune”. Deputatul susține că în cadrul comisiei parlamentare au existat mai multe discuții cu privire la indexarea pensiilor înainte de 1 aprilie, însă, ținând cont de creșterea prețului la gazele naturale, de evoluția cheltuielilor, pensiile vor fi indexate conform legii.

„Până la urmă, totuși, o să rămânem la opțiunea de 1 aprilie, ținând cont de constrângerile bugetare care sunt în prezent și situația incertă în regiune. O să avem o abordare mai precaută, în linia obișnuită, cum a fost și până acum, indexarea urmând să aibă loc la 1 aprilie după formula nouă, adop-

tată recent. Cu indexarea la 1 martie au existat mai multe discuții, o parte pe care le-am anunțat și anterior vorbeam de indemnizațiile de îngrijire a copilului. Totuși, ținând cont de contextul regional și evoluția veniturilor, s-a optat pentru a rămâne pe ceea ce este la ora actuală în lege”, a declarat Dan Perciun.

Potrivit legii cu privire la pensii, pensiile se vor indexa o dată pe an, la 1 aprilie, în sumă fixă. La 1 aprilie, creșterea pensiilor va rezulta din indexarea cantumului pensiei medii cu 50% din creșterea economică reală a anului precedent. Suma fixă se stabilește de către Guvern.

La 17 februarie a. c., Lilian Carp, deputat PAS, a anunțat că pensiile ar putea fi indexate la 1 martie.

Anterior, deputatul PAS Dan Perciun a declarat că, în baza noii formule de indexare a pensiilor, unele tipuri de pensii ar urma să fie indexate cu aproximativ 20%. Atunci, Perciun menționa că odată cu indexarea pensiilor vor fi majorate și alocațiile.

La 1 aprilie 2022, pensiile pentru cetățenii R. Moldova urmează să fie indexate pentru prima dată după noua formulă aprobată odată cu modificările operate la 6 decembrie 2021.

Cor. VP

Sustinere

Ce ar fi oare R. Moldova fără banii concetățenilor din străinătate?

Moldovenii care muncesc în străinătate au trimis acasă 102 mln. de dolari SUA, cu 3,7% mai puțin în prima lună a anului 2022 comparativ cu luna similară a anului 2021, potrivit datelor Băncii Naționale a Moldovei, scrie portalul de știri economice bani.md.

În structura transferurilor valutare de peste hotare în favoarea persoanelor fizice, în ianuarie 2022, remiterile în euro au constituit 66,6% (+1,7 p.p. față de ianuarie 2021), transferurile în dolari SUA – 32% (-0,9 p.p.), iar în ruble rusești – 1,4% (-0,8 p.p.).

În ianuarie 2021, ponderea dolarului în structura transferurilor valutare a fost de 32,9%, a euro – 64,9%, iar a rublei – 2,2%.

Datele băncii centrale relevă că în 2021 moldovenii care muncesc în străinătate au trimis acasă 1,6 miliarde de dolari SUA, cu 8,4% mai mult față de anul 2020.

Republica Moldova se situează în top-20 statele cele mai dependente de remitențe. Or, 25% din veniturile totale ale gospodăriilor de la țară revin remitențelor.

Autoritățile încearcă de mai mult de un deceniu să atragă, în investiții, banii migraților moldoveni, dar fără succes. De exemplu, din anul 2010, de când a fost lansat programul PARE 1+1, moldovenii nu s-au înghesuit să-și investească bani în afaceri. Doar 1,72% din ba-

nii trimiși acasă (21,3 miliarde USD) din 2010 până în 2021 au fost investiți în business.

„Rolul remitențelor în toată lumea, nu doar în R. Moldova, este de a finanța consumul. Faptul că aceste remitențe nu au contribuit în mod direct la creșterea investițiilor, nu s-au transformat direct în investiții, este o situație absolut normală, pentru că factorii principali care au determinat emigrarea și, respectiv, creșterea remitențelor, au fost de ordin social-economic, adică din cauza sărăciei, cei care au plecat nu au reușit să acopere acest consum din surse interne. Prin urmare, remitențele în mod logic vin să compenseze această insuficiență de venituri la nivel local”, constată economistii.

Potrivit Organizației Internaționale pentru Migrație, peste 237 de mii de familii din R. Moldova primesc bani de la rudele aflate la muncă peste hotare, iar aproape jumătate din acestea depind în totalitate de remitențe.

Tema zilei

Cultura este unul dintre elementele-cheie care ne ajută să fim liberi și umani

Organizația Națiunilor Unite pentru Educație, Știință și Cultură, UNESCO, cere condiții mai bune de lucru în sectorul culturii, care a fost afectat deosebit de dur în ultimii ani. Aceste condiții ar putea fi asigurate, de exemplu, prin introducerea unui salariu minim și asigurări sociale mai bune, notează UNESCO într-un raport privind politicile culturale publicat recent.

Potrivit acestui raport, circa 10 milioane de oameni din întreaga lume au rămas fără locuri de muncă în industria culturală și creativă, în 2020. În țările luate în calcul în raport, pierderile de venituri din acest sector au fost între 20% și 40%, comunică așezarea.

” UNESCO recomandă condiții mai bune de lucru pentru oamenii de artă

Directorul general adjunct al UNESCO pentru Cultură, Ernesto Ottone, a conchis că trebuie regândită crearea unui mediu de lucru „sustenabil și incluziv” pentru profesioniștii din domeniul artelor și culturii din întreaga lume. În același timp, a subliniat acesta, cererea de cultură a crescut în timpul crizei de coronavirus.

Expertii citați în raport menționează că susținerea cu bani publici a culturii a scăzut încă din anii dinaintea

Spectacolul „Dosarele Siberiei” redă o tragedie din trecut, dar care este resimțită și azi de mii de oameni.

pandemiei, ceea ce a făcut ca acest domeniu să fie și mai profund afectat de criza legată de Covid-19.

Deși pandemia a creat un spațiu suplimentar pentru prestații culturale digitale, încasările în acest sector nu au putut compensa pierderile, a stabilit raportul. Astăzi, mai mult ca oricând, este necesară o remunerare corectă pentru prestațiile culturale virtuale, actualele modele favorizând în principal un număr redus de artiști bine cunoscuți.

În concluzie, cultura este un pilon important al societății, reușind cu ușurință să supraviețuiască într-o lume ce tinde spre tehnologizare. Așadar, ar trebui să protejăm cultura, pentru că: prin intermediul ei putem reflecta asupra convențiilor sociale și le putem transforma; ea este cea care ne ajută să ne exploatăm creativita-

tea; este adesea prima și ultima salvare a libertății în circumstanțele unui sistem politic-social; este unul dintre elementele-cheie care ne ajută să fim umani; și în numele salvării creativității umane avem nevoie să protejăm și să respectăm cultura.

Concluzionăm cu un ultim citat, așa cum spunea Kenneth Kaunda (primul președinte al Republicii Zambia): „O țară fără cultură e ca un trup decapitat”.

Acest deziderat aplicat culturii îl putem raporta la nivel mondial tuturor culturilor. Mai ales unor reprezentanți ai poporului, care la începutul secolului XXI au ales ca cea mai bună cale de conviețuire pe această palmă de pământ este Teatrul de război cu toată artileria grea, și nu pacea, și nu Marele Teatrul de Operă și Balet.

Cor. VP

Afiș cultural

CONCERTE

5 martie
Palatul Național „Nicolae Sulac” – „Mugur, mugurel” – 18.00
Sala cu orgă – Recital de Orgă – 18.00
Palatul Republicii – Primăvara în stil Concertino – 18.00

6 martie
Palatul Republicii – Corul de bărbați „Ruski format” – ora 18.00
Palatul Național „Nicolae Sulac” – „Jazz simfonic” – 18.00

7 martie
Palatul Republicii – Un Mărțisor de ziua ta – 18.00
Palatul Național „Nicolae Sulac” – „Primăvara vine-n țară” – 18.00
Sala cu orgă – Recital de acordeon – Greatest Organ Works” – 18.00

8 martie
Palatul Național „Nicolae Sulac” – „Iubito, pentru tine” – 18.00

9 martie
Palatul Național „Nicolae Sulac” – „Hora primăverii” – 18.00
Sala cu Orgă – „Mărțisorul copiilor” – 18.00

TEATRU

5 martie
Satiricus „I. L. Caragiale” – „Nunta” de Anton P.Chehov – 18.30
Teatrul Geneza Art – „Nuntă în cer” – 19.00

6 martie
Satiricus „I. L. Caragiale” – „Revizorul” – 18.30
Teatrul Geneza Art – „Nuntă în cer” – 19.00

Horoscopul săptămânii

BERBEC

Poate că e timpul să vă asumați un risc și să faceți o mișcare în aria voastră sentimentală. Curajul vă poate aduce un progres satisfăcător, mai ales dacă treceți de barierele rutinei și vă bazați pe o minte deschisă. Cu puțină încredere de sine și acțiune, veți observa îmbunătățiri.

TAUR

S-ar putea să aveți o revelație legată de anumite treburile să lăsați deoparte pentru a putea progresa sentimental, sau poate e vorba de o persoană care vă influențează într-un mod nefavorabil. Atenția acordată trecutului nu v-a lăsat să vedeți clar anumite lucruri. Vin vești bune de la cei dragi.

GEMENI

Nu lăsați ca dubiile să vă strice armonia, aveți încredere că ceea ce este pozitiv în viața voastră are toate șansele să persiste. Faptul că ați atins un nou nivel de confort este absolut normal, după toate experiențele prin care ați trecut până acum, prin urmare, bucurați-vă de prezent.

RAC

Este momentul să vă conturați idealurile și să vă ambiționați să le atingeți. Nu vă mulțumiți cu puțin când știți că acest lucru nu vă oferă împlinire sufletească. Faceți-vă curaj să ieșiți din rutină pentru a aprinde un foc al pasiunii. Fii atent la ce hârtii semnezi, cum gestionezi lucrul cu rapoartele!

LEU

Dacă în lumea voastră emoțională ați avut mai multe răsturnări de situație, acum vă bucurați de claritate. Faptul că viziunea și modul vostru de abordare a sentimentelor s-au schimbat reprezintă un avantaj. Pregătiți-vă să descoperiți noi posibilități prin care puteți progresa.

FECIOARĂ

Comunicarea este importantă, mai ales în această perioadă. Dacă vă asigurați că ceea ce spuneți este într-un mod sensibil, empatic și care livrează cu exactitate ceea ce vă doriți să exprimați, veți avea parte de multe beneficii. Permiteți ca discuțiile și interacțiunile să decurgă armonios.

BALANȚĂ

E posibil ca progresul romantic pe care vi-l doriți să aibă nevoie să vă echilibrați emoțional. Asigurați-vă că relația cu propria persoană este armonioasă și sunteți sinceri față de ceea ce simțiți. V-ar ajuta să vă axați pe ceea ce aveți nevoie pentru a vă îmbunătăți starea generală.

SCORPION

O anumită chestiune din aria voastră sentimentală care a fost mai dificilă de gestionat urmează să se stabilizeze. Acest lucru vă amplifică aptitudinile voastre native, care sunt cât se poate de atrăgătoare. Alegeți cu grijă anturajul în care îți petreci timpul!

SĂGETĂTOR

S-ar putea să vă drămuțiți efortul pe care sunteți dispuși să-l depuneți în numele iubirii, mai ales dacă nu sunteți siguri dacă este sau nu nevoie de el. În același timp, vă doriți o dezvoltare a ariei romantice, deci ar fi bine să vă urmați inima atunci când decideți acțiunile voastre.

CAPRICORN

Este un moment favorabil pentru tot ceea ce ține de creativitate. Este un cadru deosebit de bun pentru a-ți demonstra abilitățile, cunoștințele. Sunt favorizate și aspectele ce țin de relația cu străinătatea. Pentru cei într-o relație, asigurați-vă că intențiile voastre sunt cât se poate de clare.

VĂRSĂTOR

S-ar putea ca o persoană din trecut sau anumite sentimente să revină sub formă de amintire. Probabil, aveți niște chestiuni nerezolvate și poate că aveți nevoie de timp pentru clarificare, dar, cu siguranță, sunteți pe drumul cel bun. Sunt favorizate achizițiile și cumpărăturile.

PEȘTI

Cel mai bine v-ar ajuta în această perioadă să aveți o minte deschisă. Nu lăsați ca un mod învechit să vă întunece progresul. Aveți posibilități care vă pot propulsa într-o direcție favorabilă, trebuie doar să aveți încredere că este nevoie de un nou mod de abordare.

Confederația Națională a Sindicatelor din Moldova exprimă sincere condoleanțe lui Vinidict Lutenco, reprezentantul CNSM în raionul Ștefan Vodă, în legătură cu decesul prematur al soției sale, Galina. Dumnezeu să o odihnească în pace.

VOCEA POPORULUI

Ziarul este înregistrat la Camera înregistrării de stat, numărul de înregistrare: 1004600040498 din 25.07.1995

Indice de abonare: 67798

Fondator:

Confederația Națională a Sindicatelor din Moldova

www.vocea.md
info@vocea.md
Abonamentul la ziar poate fi perfectat în orice oficiu poștal din RM sau direct în redacție.

Redactor-șef:
Ilie LUPAN,
tel.: 069006556

Secretar de redacție:
Anatol FIȘER,
tel.: 068571475

Contabil-șef: Svetlana BĂLAN,
tel.: 069511960

Redactori:
Natalia HADĂRCĂ,
tel.: 069610372
Galina MUNTEANU,
tel.: 069916236

Redactor-stilizator:
Anghelina DUDULICA

Fotoreporter:
Nicolae BÎNZARI

Tehnoredactor:
Sergiu BALTAGA

Dezvoltator web:
Alexei OVCINICOV

Colegiul redacțional:
Ilie Lupan;
Mihail Hîncu;
Elizaveta Iurcu;
Margareta Strestian;
Nadejda Lavric;
Angeia Otean;
Tatiana Marian.

Adresa redacției: Republica Moldova, mun. Chișinău, str. 31 August 1989, 129, et. IX.

Tipar: "Edit Tipar Grup" SRL
str. Fereideului 4, mun. Chișinău. Com. 195

Redacția nu poartă răspundere pentru conținutul și corectitudinea anunțurilor publicitare. Textele marcate cu P (publicitate) și PP (publicitate politică) sunt publicate în regim de publicitate plătită.